

	001	006	016	26	36	46	56	66	76	86	96	006	016	026	036	046	056	066	076	086	096	106	116	126	136	146	156	166	176	186	196	206	216	226	236	246	256	266	276	286	296	306	316	326	336	346	356	366	376	386	396	406	416	426	436	446	456	466	476	486	496	506	516	526	536	546	556	566	576	586	596	606	616	626	636	646	656	666	676	686	696	706	716	726	736	746	756	766	776	786	796	806	816	826	836	846	856	866	876	886	896	906	916	926	936	946	956	966	976	986	996	000
	001	006	016	26	36	46	56	66	76	86	96	006	016	026	036	046	056	066	076	086	096	106	116	126	136	146	156	166	176	186	196	206	216	226	236	246	256	266	276	286	296	306	316	326	336	346	356	366	376	386	396	406	416	426	436	446	456	466	476	486	496	506	516	526	536	546	556	566	576	586	596	606	616	626	636	646	656	666	676	686	696	706	716	726	736	746	756	766	776	786	796	806	816	826	836	846	856	866	876	886	896	906	916	926	936	946	956	966	976	986	996	000

MIELIPIDE

LUKIJALTA

Valtioiden liitosta liittovaltioon ja velkojen yhteisvastuuseen?

Euroopan rahaliiton ark-kitehtuurista päättivät Maastrichtin sopimuksesta neuvoteltaessa pitkälti Saksa ja Ranska. Suomi ei ollut vielä tuolloin yhteisön jäsen.

Saksan vaatimuksesta EU:n keskuspankista tehtiin vahva ja itsenäinen inflaatiota ja hintava-kautta vahtiva pankki.

Rahaliiton perussopimukseen sisältyvät liiallisten budjetti-alijäämien kielto ja sen varaan rakennettu kasvu- ja vakausso-pimus. Vastuu finanssipoliti-i-kasta jäi kansallisvaltioille.

Nyt jo tiedämme, että näitä ennen mainittuja periaatteita on rikottu rankasti ja vieläpä suuren jäsenmaiden toimesta.

Kolmas rahaliiton kulmakivi on perussopimuksen 125 artik-lan mukaisesti jokaisen valtion vastuu omista sitoumuksistaan, eikä niitä ole lussa siirtää muiden valtioiden, komission tai EKP:n maksettavaksi tai vastuulle.

Oikea ongelma

Mikähän se jokamieheno-i-keutta suurempi ongelma on olevinaan?

Asia on niin, että jokamie-henoikeudet pois ainakin yksityisten mailta. Maaomai-suus on samalla tavalla joko ostettu tai peritty kuin asunto-osakekin, auto tai mikä vain omaisuus.

Kuka on valmis antamaan kaiken omaisuutensa yleiseen käyttöön, ja korvauksetta? Miksi maanomistaja ei saa itse nauttia maansa antimista ja virkistäytyä omassa rauhassa?

Pitääkö aina vaan raataa halvalla hyvää, maitansa hyväksi käyttäville, ylimielisille ihmisille?

Vanhentunut laki

Espanja se pärjää

Urakoitsija laskuttaa 50 euroa tunnilta. Ensin siitä menee 23 prosenttia alvia valtiolle, sitten urakoitsija maksaa 25 prosent-tia tuloveroa valtiolle. Lopuilla hän ostaa bensaa ja viinaa, joissa molemmissa on reilusti veroja, valtiolle.

Auto söi ne bensat ja raittiina miehenä ne viinat seisoo kaa-pissa. Siis urakoitsija ei saanut yhtikäs mitään, vaan kaikki meni Espanjaan.

Inspehtoori

Ennen

Kirjeet kulki, postihovonen asteli hiljalleen. Juorueukkujen asiat julki, sanat koddalleen.

Kylänraitti kasvatti lapset. Opittiin toisiin luottamaan. Sai arvonsa harmaahapset. Saatiin pellot tuottamaan.

Kotona opittiin työn malli, vaikka lanttua kietkettiin. Työaika kun sali, leikkiä illalla jatkettiin.

Osattiin kuolla silloin, väsynyt levon sai. Tarinoitiin jutut illoin, levättiin, kun tuli sunnuntai.

Senja Salo
Pieksämäki

Huolestuttaa

Olen jo eläkkeellä, mutta samalla tavalla seuran ilmoja kuin ennenkin. Olen huoles-tunut sateiden turmelemista pelloista ja kaikkien maatalous-toiden vaikeutumisesta.

Tällä menolla ruusan kanssa konstailu loppuu. Jokainen on hyvillään, että edes jotain saa, ja hinta tulee olemaan korkea. Kärsijänä tietenkin köyhim-mät, niin viljelijöistä kuin kuluttajistakin.

Aurinkoa kaipaava

Kotieläinpuolella on kestäväton tilanne. Meille tulee joka vuosi uusia sääntöjä, mutta ulkomailta saa tuoda lihaa, jonka tuo-tannossa ei ole mitään ympäristöllisiä eikä eettisiä vaatimuksia, Mika Raukunen kirjoittaa.

Todellisuus on kaukana

Presidentti Niinistöä haas-tateltiin Maaseudun Tule-vaaisuudessa (MT 18.7), ja hän kertoi omia ajatuksia maataloudesta. Tosin hän ei ole ainoa, joka on tuonut julki ajatuksia, että suomalaisen maatalouden tuote olisi tule-vaaisuudessa vientituote, joka olisi yksi Suomen valteista.

Paljon saa ala muuttua, jotta tämä olisi edes mahdollista teorian tasolla ja paperille piir-rettynä.

Suomessa on kehitys ollut kymmenen viime vuotta jyrkkää laskua, mikä näkyy viljelijöitten jaksamisessa sekä investoinneissa. Maatalous ei ole sen ihmeellisempi ala kuin mikään muukaan yritysala Suomessa. Ainut iso ero siinä on, että ei voi vaikuttaa juuri mitenkään hintatasoon, mitä tuotteistasi saat.

Myös lainsäädäntö ja eri tukiehdot tekevät maatalous-alasta monimutkaisen ja täysin kilpailukyvyttömän.

Olemme olleet samoilla ”kotimaan” markkinoilla vuodesta 1995 lähtien ja tämän viljelijät ovat tunteneet omassa tulotasossaan jatkuvana las-kuna. Vuosi toisensa perään on ”markkinatalous” toiminut niin, että hintataso on ollut Eu-roopan hinta – 50–120 euroa/tonni, näin ainakin viljalla.

Yhtenä vuonna oli tästä hinta-tasosta johtuen 50 hehtaarin viljatilalla menetys yli 25 000 euroa/vuosi.

Kustannukset ovat nous-seet 2000-luvulla jyrkästi. Nykyinen tilanne on se, että Suomessa on ”mopo” karannut täysin kädestä. Hintatasot ovat nousseet liian korkeiksi, mikä taas näkyy palkkatasojen ko-

rotuksina ja tämä taas ruokkii uudestaan hintojen nostoa.

”Oravanpyörä” on valmis.

Suomessa ei olla muuten-kaan samalla viivalla ja täten kilpailu näillä kustannuksilla on täysin mahdotonta.

Suomessa on esimerkiksi kotieläinpuolella kestäväton tilanne. Meille on joka vuosi tullut uusia sääntöjä. Sen sijaan tänne saa tuoda ulkomaista li-haa, jolla ei ole mitään ympäris-töllisiä tai eettisiä vaatimuksia.

Toinen esimerkki voidaan tuoda ympäristön puolel-ta. Suomessa on vaadittu 12 kuukauden lietevarastot yli 20 vuotta. Ne on rakennettu rakennuslainsäädännön mu-kaan, niin että ympäristöön ei päästöjä synny.

Sen sijaan Saksassa, Englan-nissa, Virossa, Venäjällä, Puo-lassa ja monissa muissa maissa

on yleistä tehdä maaperusteisia lietesäiliöitä, eli Suomeksi sanottuna kaivaa kaivurilla isohko kuoppa ja täyttää se lietteellä.

Tiedän jopa Puolassa olevan lietejärven, jonka pintaa säännöstellään läheiseen jokeen. Meillä täällä se johtaisi ympäristöörökokeen ja moniin muihin seuraamuksiin.

Poliittisilla päättäjillä sen sijaan on valtaa, mikäli he sitä haluavat käyttää. Nykyään on ajanmukaista, että oman maan kansalaiset eivät mitään arvoa saa, mutta rahaa näyttää kaik-keen muuhun riittävän.

Juhlapuheet ja todellisuus ovat kaksi eri maailmaa, ja jos kyseiset henkilöt halusivat todellisuutta muuttaa, se olisi mahdollista.

Mika Raukunen
Masku

laajamittainen kaupallinen marjastaminen ei ole koskaan ollut laissa tarkoitettua jokamie-henoikeus ja se tuleekin rajata siitä pois.

Tämä maaseudun ihmisten parjaaminen näyttää tulevan samoilta vasemmistolta ja vih-reiden taholta, jotta vaativat metsille kiinteistöveroa.

Maaseudun ihmisiä on kuri-tettu muutenkin jo lähes hen-kihieveriin. Haluamme poimia edes marjamme henkemme pitimiksi ihan itse.

Jukka Pöyry
Mikkeli

Maidon hinnasta

Arla kyllä laski Briteissä maidon tuottajahintaa, mutta osuuskauppa nosti lähes kol-mella sentillä. Milloin meillä?

Anne Bland

Opastusta

Kannattaisiko opastusongelma ottaa esiin oman lomahallin-non kanssa eikä itkeä asiasta lehdessä. Tuskin oman alueen työnjohto täältä itseään tunnis-taa.

HL-E

Jätevesi

Pääkaupunkiseudulta 100 000 ihmisen jätevedet vuorokau-dessa käytännössä käsittele-mättä mereen. No problem?

Hiljaa hyvä tulee

Jokamiehenoikeus

Ei ole tätä päivää hakea marjoja metsästä korvauksetta ja tehdä bisnestä. Jokamiehenoikeus kuuluu yksityiselle ihmiselle, ei orjatyöhirmoille.

Ei nimimerkkiä

Onko joka miehenoikeuslain säättämisen aikana ollut maassa ulkomailta tuotettuja poimijoita? Ei. Laki on tehty suomalaisille.

Tarviko olla vieraskoreaa?

Hyvä että edes ulkomaalaiset keräävät marjat, muuten ne jäisivät metsiin, 80-90 prosent-tia jää. Suomalaiset eivät viitsi lähteä keräämään.

Hyvä näin

Lukolliset puomit metsäauto-teiden päihin. Verovähennys-kelpoinen turva luvattomalle ajolle metsiin.

Ei nimimerkkiä

Edustuskulut

Saisimmeko julki osuuskuntien edustuskulut? Syksy taitaa mennä taas Euroopassa juhli-en.

Ei nimimerkkiä

Vastaveto

EU-tuotteita voi boikotoida.

Ei nimimerkkiä

Ydinvoimaa

Ydinlauhdeseähkö lämmittää maapallomme ilmakehää elin-kaarensa aikana 90 prosentin hyötysuhteella. Tomppeli väsäi risulämmitystä.

Ytimessä

Huvin vuoksi

Maailman parhaat insinöörit kehittelevät viihde-elektronik-kaa.

Hupi tärkeintä

Tillistä

Onko tilli kloorinarka kasvi?

Raudaskylän mies

Laskujono

Onko muilla karjatiloilla sama tilanne, että tilipäivänä arvotaan kenen laskut makseta-an. Kaikille (mela, verottaja, sähköyhtiö, rehufirma) kun ei riitä.

Maija

Viljan hinta

Kevätruukin viljelijänä koen, että minut on petetty. Sato ja hinta ovat niin vaatimattomia, ettei siitä jää minulle mitään. Hömppähleinäkin on kannatta-vampaa.

KM

Keväällä MT ennusti viljan hintojen putoavan ja suositti esimerkiksi viherlannoitus-nurmea. Minä pöhkö uskoin ja vähensin viljaa. No nyt ennuste päinvastainen.

Ei nimimerkkiä

Tontti vai pelto?

Ostin melkein kahden hehtaarin peltokiinteistön, jota verottaja pitää tonttimaana. Onkohan pellosta/tontilta saatava tulo veronalaista?

Mv

VIERASKOLUMNI

Kyläillään

Milloin tapasit viimeksi pikku-serkkusi? Vieläkö isotäti leipoo hyvää pullaa?

Kyläilykulttuuriin kuului, että kesämatkalla piipahdettiin ohimennen sukulaisten luona ja joskus matka suunniteltiin pelkästään sukulaisten ja tuttavien tapaamista varten. Tulosta ilmoitettiin etukäteen, jos ilmoitettiin. Toisinaan ruvettiin ihmettelemään, jos serkun Taunus ei jonaín kesänä odotusten mukaan pihaan kaartanutkaan.

Jälkikäteen olen tutkinut sukukirjasta, keitä kaikki meillä vierailleet mahtoivat suku-taulun mukaan olla. Joukkoon mahtuu papan serkuista äidin täteihin, joita olikin useampia, yhtä odotettuja kaikki. Suosik-kivieraani, äidin serkun nuori vaimo, toi aina mukanaan itse leipomiaan hillomunkkeja. Yleensä tulisiksi riitti lapsille tuotu Omar-, Marianne- tai Fazerin parhaat -makeispussi.

Jokainen vieras loi lapsen mieleen säikeen. Niistä rakentui mielenkiintoisten ja merkityk-sellisten ihmisten verkko. Tänä kesänä olen kutonut verkon säi-keitä yhteen. Olemme käyneet kylässä tavallista enemmän. Lapsista se on ollut hauskaa ja itsestäkin virkistävää.

Kyläilyn eli modernisti verkostoitumisen motiivina oli yhdessäolo, sukulaisiin tutustu-minen ja yhteisten kokemusten jakaminen. Lasten rooli oli tutustella toisten lasten kanssa tai istua pöydän päässä kuun-telemassa aikuisten jutustelua. Keskusteluun sekaantuminen tai huomion varastaminen ei

juolahtanut lapsille mieleen-kään. Suvun uudet tulokkaat tutustutettiin suvun tapoihin viemällä kylään. Toisinaan pelattiin jotain kaikille mukavaa peliä.

Vierailuilla oli seurustelun

SATU HAAPANEN
on kansanedustaja (vihr.).

satu.haapanen@eduskunta.fi

HUDUNPERÄ

Vaalit tulollaan

Elokuuhun on tultu ja suvi on parhaimmillaan. Osa kansakun-nasta on lomansa jo pitänyt, osa tekee sitä parhaillaan. Tämän maan koululaiset ehtivät vielä olla pari viikkoa vapaudessa.

Toisaalta varttuneet ikäpolvet muistelevat mielusti omia koululomiaan, jolloin alku osui kesäkuun ensimmäiseksi ja loppu elokuun viimeiseksi. Ei ollut vapaan lauantain etua! Muutamia päiviä elämme vielä suvisessa rauhassa, mutta kohta aloittaa eduskunta työnsä.

Valtiovarainministeri Urpi-lainen tuo ensi vuoden budjetin eduskunnan käsittelyyn tunne-tulla puhepanoksellaan, opettaja kun on ammatiltaan. Poliitikka nousee taas tasavallassa täysille median palstoja myöten ja sa-malla EU:n rahoituskista jatkuu täysillä hallituksen ja opposition kesken.

Kansalaisia ovat tässä vaiheessa alkanee askarruttaa tulevat kunnallisvaalit. Aikaa vaalikauden alkuun on kah-deksan viikkoa. Huidunperällä mietiskellään, miten puolueiden vaalessa käy. Miten kunnissa suhtaudutaan siihen, että viime kuukausina kokoomuksen kun-taministeri on varsin voimalli-sesti toiminut kuntiemme luvun supistamiseksi?

Kun meillä viimeksi 2008 valmistauduttiin kunnallis-vaaleihin, kaikkiaan 70 kuntaa siirtyi historiaan. Valtuustojen yhteinen jäsenmäärä väheni 1400:lla.

Kunnat vähenivät vuosi-kymmenessä 452:stä 416:een. Vuoden 2009 alusta luku muodostui 350:ksi. Tällöin oli liikkeellä ajatus siitä, että kuntien asukasluvun alaraja on asetettava 20000:een.

Sosiaalidemokraattien keskuudessa vallitsi kaksi linjaa. Paavo Lipponen kannatti mai-nittua suurkuntahanketta, Jacob Söderman piti alarajan asetta-mista 20 000 asukkaan määrään suorastaan idioottimaisena. Hän totesi, ettei mikään osoita suur-kuntien olevan itsestään selvästi edullisempia tai halvempia.

Kuntapuolueeksi kutsuttu keskusta ei yhtynyt niissä kunnallisvaalien edellä käsityk-seen suurkuntien välttämättö-myysdestä. Kuntaudustusten oli tapahduttava harkitusti kuntien omaa mielipidettä kuunnellen, puolue totesi. Suurkuntien vaarana pidettiin byrokraatian kasvua ja hallinnon etäätymistä kuntalaisista.

lisäksi toinenkin merkitys. Aikuisten kertomusten kautta sukulaiset ja ystävät tulivat osaksi myös lasten elämänkart-taa. Lapselle valkeni, että oma perhe ei ole ainoa, eikä hän ole maailman napa vaatimustensa kanssa vaan osa pitkää jatkumoa ja verkkoa, joka hädän tulleen suojaa ja kannattelee.

Kyläileminen kannattaa tänäkin päivänä, siitä huoli-matta, että Facebookissa voi seurustella neljänsadan kaverin kanssa. Kyläreissut avaavat ikkunan toisenlaisiin perheisiin ja tapoihin. Ne ovat yksi tie sääntöjen, tapojen ja suvaitse-vaisuuden oppimiseen.

Tekstiviestit eivät korvaa kas-vokkain kohtaamista, kättelyä tai halaamista.

Kyläilyn aikakäsitys on oman-lainen. Toista ihmistä ei kohdata viidessä minuutissa, toisaalta yökausiksi jääminenkään ei ole sopivaa.

Kyläily edellyttää joka tapauksessa arjen rutiinien katkaisemista. Kiireet on heitettävä vierailun ajaksi nurkkaan, samoin kännykkä. Toiseen ihmiseen perehtymi-nen vaatii rauhallisen hetken ja siinä kyläilyn viehätys piileekin: aika pysähtyy hetkeksi, kun kaksi arkea kohtaavat. Tulee tilaisuus punnita omaa elämää eri näkökulmista ja parhaimmil-laan kyläilyn jälkeen arki jatkuu entistä rikkaampana.

Arjen ulkopuolella on ihmi-siä, joihin kannattaa tutustua ja joista saan voimaa. Vieläköhän pikkuserkulla on se vanha Taunus?

SATU HAAPANEN
on kansanedustaja (vihr.).

satu.haapanen@eduskunta.fi

Yleispätevää arviota optimi-koosta ei syntynyt. Kiinnostunei-na seurattiin silloin Salon kau-pungin ja sen kymmenen lähi- ja ympäryskunnan liittymistä. Liittyjistä viisi oli 1000–2000 asukkaan kuntia. Taloudellisesti ne eivät olleet heikkoja, joskin joidenkin kehitys olisi ennen pitkää saattanut kääntyä huoles-tuttavaksi.

Liittymisen seurauksena Salon asukasmäärä nousi 55 000:een, joista silloisessa Salossa asui 26 000 henkeä. Ratkaisui syntyi varsin yksimielisesti, kun valmistelu lisäsi oli perusteellista. Sisämi-nisteriö oli nimennyt erityisen työryhmän avuksi ja myös useita työryhmiä perustettiin. Kuntien luottamushenkilöt ja viranhalti-jat työllistyivät.

Varsinaista kansanäänest-ystä ei järjestetty. Seitsemän pientä kuntaa päätti liittymi-sestä yksimielisesti, ja kolmessa suurimmassa valtuusto äänesti. Äänestäjiä oli 228, joista vain 18 äänesti vastaan.

Vaikka alku sujui varsin luontevasti ja liittymisprosessi oli asiantuntijoiden mukaan huolellisen valmistelun tulos, jatkossa koettiin kuitenkin monia vaikeuksia.

Liittyneet pienkunnat kokivat melkoisiaakin pientymyksiä. Esimerkkinä kerrottiin, miten tuhannen asukkaan Särkisalon yli 70 vanhusta joutui koti-seutunsa uusista hoitotiloista pakollisesti siirtymään Saloon asti hoidettaviksi. Muitakin vaikeuksia, suurempia, tapaa liittyvillä kunnilla olla. Kuntalii-toksia voidaan tehdä yksimiel-esti, mutta toteuttamisella on vaiheensa, hankaluutensa.

Salo on viime vuosina ollut menestyvä, tuttu ja tunnettu Nokia-kaupunki. Nyt Nokian ke-hitys on kasvattanut kaupungille suuren työttömyysongelman.

Huidunperäläisiä askarruttaa nyt, miten suureksi lähestyvässä syksyn kunnallisvaaleissa nousee suurkuntien aikaansaama uusia ajavien ja sitä kannattavien tahojen osuus, miten suureksi niissä pienten kuntiemme ja niiden lähipalvelujen puolustaji-en sekä oppositiopuolueitteemme osuus.

HEIKKINTYÄR